

Egyetemek, doktorok, filozófusok

PUBLICISZTIKA - LXVI. évfolyam, 2. szám, 2022. január 14.

Itt az új év, és az egyetemi „modellváltás” hívei máris győzelmi jelentésekkel árasztják el a sajtót, elsősorban a saját sajtójukat persze, de hivatásuknak megfelelően a független orgánumok is beszámolnak ezekről, ha nem is kritikátlanul – és mint megtudhattuk a kormányfőtől, a mi „médiapluralizmusunkban”, szemben a Nyugat „hegemonista” sajtójával, legalább 50 százalék a „progresszív, liberális, baloldali és miegymás”, míg csupán a másik 50 a „kereszténydemokrata, tradicionalista, konzervatív”, gondolom, az MTV-t, a TV2-t, a KESMA-t, az összes egyházi és „magán”-rádiót is beleértve, amelyek gyakorlatilag a népesség teljes egészéhez eljutnak mint a kormánypropaganda lelkes továbbítói, illetve eltartottjai, az Orbán Viktor által egyenlő elérésűnek tekintett önfenntartó lapokhoz, RTL-hez, online hírportálokhoz és fórumokhoz hasonlóan.¹ A szavak kiüresedése évtizedekkel korábbi kort idéz fel, amikor a valóságot ugyanígy próbálták elfedni hangzatos szólamokkal.²

Messziről jött emberek

De vissza az egyetemek rózsaszín világához! Az új évet Schanda Tamás ITM-miniszterhelyettes nyitotta meg egy interjúval. Tudnivaló, hogy Schandának az oktatásügyhöz korábban gyakorlatilag semmi köze nem volt, amint az szűkszavú életrajzából is kitűnik.³ Palkovics helyetteseként azonban nyilván mindenhez kell értenie, hogy felelős nyilatkozatokat tudjon tenni az idén már teljesen magánjellegű alapítványokról, a kekvák-ról.⁴ „Az élet bebizonyítja, hogy a modellváltó intézményeknek nem csökken, hanem növekszik az autonómiája: sokkal szabadabban tudnak működni” – állítja.⁵ Ami igaz is, hiszen ha az élet netán úgy hozza, hogy kormányváltás lesz, a kekvák, vagyis nem az egyetemek, hanem az őket fenntartó alapítványok autonómiája növekszik meg jelentősen, miután a kormányfő egy tavalyi nyilatkozata szerint, „amikor majd ezeket az alapítványokat felállítjuk, és felkérjük a kurátorokat, akkor olyan embereket fogunk oda majd fölkeríteni (...), akik rendelkeznek ezzel a nemzeti szemlélettel (...) (Én) nem tudok jó szívvel javasolni senkit sem ilyen kuratóriumba, aki egyébként egy internacionalista, globalista szemléletű ember. Mert akkor az egyetemeket is ebbe az irányba vinnék el.”⁶

Schanda úr ebből a (jegyzetben hosszabban idézett) passzusból megérthette volna, hogy miképpen is alakul át az egyetemek felügyelete: az alapítói-tulajdonosi jogokkal rendelkező kuratóriumok (Km.) fogják „elvinni” az egyetemeket ilyen vagy olyan irányokba, amiről „a nemzeti érdek és a nemzeti gondolat” közelebről meg nem határozott, de egyszerűsített fogalmazásban a Fidesz, vagy még érthetőbben: Orbán Viktor hűséges követői fognak gondoskodni. Mert így, folytatja a látszatinterjú alánya, „még a kormányok sem fogják tudni rángatni ezeket az egyetemeket”.

Aki ennyiből nem érti, hogyan valósul majd meg a nagyobb autonómia, az magára vessen. De Schanda mást is mond: „Van olyan egyetemi szenátor, aki korábban hevesen ellenezte a felsőoktatási modellváltást, ám ma már azt mondja, hogy az alapítványi fenntartó egyértelmű előrelépést jelent a minisztériumhoz képest.” Mivel, csakúgy mint Stumpf István egy friss interjújában,⁷ nevet nem említ, felteszem, a hazai sajtóban többször idézett Szajbély Mihály szegedi professzorra gondolt, aki tavaly januárban két szenátusi felszólalásában fejtette ki, miért nem támogatja a váltást,⁸ majd egy szeptemberi megjegyzését, amelyet pontatlanul közölt az egyetemi honlap, ismét felkapták a lapok: „A hozzászólók közül Prof. Dr. Szajbély Mihály gratulált az SZTE finanszírozási modelljét és lehetőségeit előkészítő csapat tárgyalási eredményéhez. »Úgy éreztem, hogy 2021 januárjában 19-re kértünk lapot, ami mára 21 lett, s ezt az esélyt ki kell használnunk« – fogalmazott a szenátor.”⁹

Csakhogy Szajbély nem egészen ezt mondta, amint azt egy októberi ülésen felpanaszolta: „Az elmúlt szenátusi ülésen őszinte örömmel gratuláltam az elért finanszírozási megállapodáshoz, és jeleztem: januárban úgy találtam, 19-re kérünk lapot, most viszont lehet, hogy esélyünk van arra, hogy 21-ünk legyen.” Azaz nem kijelentő, hanem feltételes módot használ, miközben elismeri, hogy a jelen Km. „egyértelműen jobb fenntartó, mint a csőllátású és technokrata Palkovics László miniszter úr által irányított ITM”, de hozzát teszi: „változatlanul hiányolom tehát a rendszerszintű, az alapítvány alapító okiratába beépített garanciákat”. Ebből ki-ki eldöntheti, hogy Szajbély vajon általában az állami, illetve „minisztériumi”, vagy csak a Palkovics vezette ITM általi felügyeletnél tartotta jobbnak az egyébként szakmai szempontból számos társánál jobb szegedi Km.-ot. (A felszólalás szövege nem került fel az internetre, de a szerző engedélyével az *ÉS a Hírek* rovatában közzéteszi.)¹⁰

A Schanda-interjú lényegi mondanivalója a felsőoktatás jelentősen megnövelt költségvetési támogatása, valamint a kekvásítással elérhető nagyobb gazdasági szabadság körül forog, amelyeket egyébként cikkeimben évtizedek óta hiányoltam. Akár azt is hihetném, hogy végre meghallgattak... De megemlíti az ötéves időtartamra úgymond „egységesített” tanárképzést, aminek azt az újdonságát nem hozza szóba, hogy nem képesít minden középiskolai tanári feladatra, ahogy azt a pedagóguspálya számos más problémája mellett Csapó Benő professzor kifejti a *Jelen* című lapban.¹¹

Elegáns módon ismeri el az oktatás résztvevőinek a járvány alatti teljesítményét: „Hadd kezdjem azzal, hogy köszönetet mondjak a felsőoktatásban és szakképzésben tanulóknak, oktatóknak. Őket érintette legkorábban a járvány, itt kellett a leggyorsabban átállni digitális oktatásra, ami azért nem volt egyszerű, mégis becsülettel végigcsinálták.” Azon töprengenem kellett egy darabig, hogy miért csak e két területet emeli ki, amikor a közoktatásban sokkal többen, ám pontosan ugyanakkor váltottak digitális kapcsolatra, de rájöttem: mert csak azok tartoznak az ITM alá, ezért Schanda nem illetékes ezeknek is köszönetet mondani.

Stumpf István „modellváltási biztos” még december 9-én adott egy tévéinterjút ugyane tárgyban.¹² Mivel legutóbb Portugáliában járt, ott szerzett tapasztalatairól is beszélt: „Nagyon érdekes, hogy Finnország után ott is kuratóriumok vannak, ezzel találkoztunk ott. Ott már 2007 óta lehetővé vált az, hogy átálljanak egyetemi modellváltásra, alapítványi típusú működésre, hogy tehát az állam visszavonul és átadja az alapítói jogokat. Ugyanúgy ott is ötfős kuratóriumok vannak, ugyanúgy az állam nevezi ki a kuratóriumokat, (...) De nagyon érdekes, hogy nem minden egyetem élt ezzel a lehetőséggel. A Nova Egyetem az az (alapítványi) egyetem, amellyel érdemes a magyar modellváltó egyetemeknek is sokkal szorosabb kapcsolatot kialakítani.”

Valóban, 2007-ben új törvény született Portugáliában, csakhogy a Nova és a többi alapítványi egyetem továbbra is állami és nem magánegyetemnek számít, mert ezeket nem magán-, hanem „magánjogi rendszerű közalapítványok” irányítják.¹³ Továbbá az öttagú kuratóriumot tényleg a kormány nevezi ki, de az egyetem javaslatára, ráadásul csak korlátozott időtartamra. Azért persze tanácsos felvenni a Novával a kapcsolatot, hiszen náluk a kilenc kar igen nagy autonómiát élvez az egyetemen belül, és talán ennek, valamint a kiemelkedő finanszírozásának köszönheti ez a több mint húszezer diákot oktató intézmény, hogy előkelő pozíciókat foglal el a különféle ranglistákon.

De a miniszteri biztos (és egyben a Tokaj Egyetem Km.-elnöke, amely minőségében a borászképző portói egyetemet is útba ejtette) a múlt ostorozását sem tévesztette szem elől: „a modellváltó egyetemek éppen két hónapja írták alá a teljesítményfinanszírozási rendszert, ami azt jelenti, hogy a korábban csak fejkvóta alapú finanszírozást felváltotta egy minőségi indikátorokon nyugvó finanszírozási rendszer, tehát nem abban teszi pusztán érdekeltté az egyetemeiket, (hogy) ottan mindenféle butikszakokat indítsanak, csak azért, hogy le tudják hívni az állami támogatást.” Lehet, hogy akkor még alkotmánybíró volt, amikor a korábbi „többlábú” finanszírozási rendszert „egylábúvá” alakította az EMMI, csakugyan arra kényszerítve az egyetemeiket, hogy minél több hallgatót igyekezzenek fölvenni a MAB által akkreditált és az EMMI által finanszírozott, államilag támogatott szakokra. Ha ezek között a Stumpf által becsmélően emlegetett

„butikszakok” is voltak (amiket, úgy rémlik, inkább „büfészakoknak” hívtak¹⁴), akkor végső soron saját kormányának döntéshozóit bírálja. Vagy pedig, mint már nemegyszer előfordult, nem tudja, miről beszél.

Ismételten leszögezhetjük tehát: az a fajta magánosítás, amelyet nálunk villámgyorsan levezényeltek, a mintaként felhozott országokban (Finnország, Svédország, Portugália) másként és más eredményekkel zajlott le.

Doktorok, címek, titulusok

Legutóbbi írásomban tévesen hivatkoztam arra, hogy a székesfehérvári polgármesternek jogász lévén nincs köze az Óbudai Egyetemhez, mert nem vettem észre, hogy az OE-nek van egy fehérvári mérnöki kara is.¹⁵ Akkor azonban nem tévedtem, amikor nehezményeztem, miért adott az OE díszdoktorságot Sótonyi Péternek, az Állatorvostudományi Egyetem rektorának. Akkor nem fejtettem ki, de most felvilágosítom az érdeklődő rektorokat, hogy a doktori képzésről szóló kormányrendelet ezt mondja ki: *„A felsőoktatási intézmény szenátusa a rektor javaslatára a doktori tanács véleményének kikérésével tiszteletbeli doktori (Doctor Honoris Causa) vagy tiszteletbeli doktori és professzori (Doctor et Professor Honoris Causa) címet adományozhat annak, aki a doktori szabályzatban foglaltak alapján arra érdemessé vált abban a tudományágban, amelyben a felsőoktatási intézmény doktori fokozat odaítélésére jogosult.”*¹⁶ Sótonyi rektor viszont az *„anatómiai és szövettani tudományok területén kifejtett nemzetközileg elismert tudományos eredményei és a hazai oktatás és tudományszervezés terén végzett korszakos munkássága, valamint az Óbudai Egyetemnek a modellváltás során nyújtott nagymértékű segítsége elismeréseként”* kapta meg tiszteletbeli címét, noha a három tudományág, amiben az OE fel van jogosítva fokozatadásra, nem fedi le a felsoroltakat.¹⁷ Ezek ugyanis az informatikai, matematikai és számítástudományok; az anyagtudományok és technológiák; valamint a katonai műszaki tudományok; de az idézett indoklásban felsorolt érdemek ezek alá nem sorolhatók be.¹⁸

Jól tudjuk, hogy az ország nemzetközi kapcsolatai érdekében egyfajta olcsó kitüntetés gyanánt a kormány felkér egyetemeket, hogy adományozzanak díszdoktorságot ennek vagy annak az uralkodónak, kormányfőnek stb. Így kaphatott díszoklevelet a Kádár-korban a röviddel azután megbuktatott iráni sah az ELTE-n, vagy az új rendszerben a ma már börtönlakó Alberto Fujimori perui elnök Szegeden. Sőt így lett díszdoktor az újvidéki orvosi karon Kásler Miklós is,¹⁹ aki talán ettől is felbátorodott, hogy a járvány kellős közepén a márciusi Aranybulla-kiállítás megszervező egész történész-régész-muzeológus szakmának felmondjon, és a még doktorátussal sem bíró MAKI-vezetőt, Makoldi Miklóst tegye a helyükbe.²⁰

De hogy Bogyay Katalin ENSZ-nagykövet hogy nyerte el ugyanezt a címet *„a multilaterális és kulturális diplomáciában végzett kiemelkedő nemzetközi munkája elismeréseként”* a veszprémi Pannon Egyetemen, ahol az öt doktori iskola egyike sem foglalkozik ilyesmikkel, rejtély.²¹ Az is mulatságos, hogy az országos diákköri konferenciákat egyébként megérdemelt sikerrel szervező agrárműszaki szakember Szendrő Péter vagy a történész Kun Miklós a Közszolgálati Egyetem díszdoktorai lettek, komoly fejfájást okozva, hogy vajon e négy tudományág melyikébe illik bele a munkásságuk: hadtudományok, katonai műszaki tudományok, közigazgatás-tudományok vagy rendészettudomány?²²

A pálya nyitva áll bárkinek, aki hasonló mulattató időtöltésre vágyik, és meg kíván győződni arról, hogyan veszik semmibe az amúgy nem túl szigorú szabályozásokat, hiszen szinte mindegyikbe bele van építve egy-két kiskapu, amivel a minőségi szempontokat meg lehet kerülni, például hogy ezekről nem a szakma, azaz a doktori tanácsok, hanem a szenátusok döntenek.

Van, amikor maga a rendelet gondoskodik a minőségi szempontok semmibe vételéről. Tavaly októberben kiegészítették a doktori iskolák törzstagjaira vonatkozó feltételeket, hogy úgymond *„a Magyar Tudományos Akadémia doktora címével rendelkezőkével azonos jogállást biztosítson a doktori iskolák szabályozása terén”*. Az új szövegrész így szól: *„törzstag lehet továbbá az a személy is, aki a Magyar Művészeti Akadémia (a továbbiakban: MMA) akadémikusa vagy az MMA nem akadémikus köztestületi*

tagja”.

Tisztában vagyok vele, hogy művészeket nem lehet, nem szabad diplomák, igazolások, de még kitüntetések alapján sem rangsorolni, osztályozni. Mindazonáltal a doktori képzés első évtizede után kialakult az a rend, hogy a művészek számára a DLA-fokozat lett a belépő az egyetemi hierarchiába. Az elmúlt 12 év ezt tette semmissé, amit a kitüntetésekkel elérhető MMA-tagság koronázott meg, hiszen ezeket politikai érdemekkel is el lehet érni, mint azt néhány újabb tagfelvétel példázza.

De vissza az MTA-MMA ekvivalenciához. Röviden kifejtve az MTA Doktora (DSc) cím előfeltétele a PhD-fokozat megszerzése mellett egy olyan részletes küszöbértéksor, amelynek a teljesítése csak hosszú évek kemény munkájával lehetséges (lásd a jegyzetben a linket az MTA Nyelv és Irodalomtudományi Osztály követelményeihez).²³ Az MTA-tagsághoz pedig a belépő a DSc cím megléte. Ezzel szemben az MMA Alapszabálya pár sorban taglalja a gumiszabályait, a 2. mellékletében kiegészítve a kismillió felsorolt hazai, továbbá a fel nem sorolt külföldi elismerésekkel.²⁴ Felejtjük el tehát, hogy az MMA teljes vagy köztestületi tagsága egyenértékű lenne akár az MTA-tagsággal, akár a DSc címmel.

Filozófusok és egyéb butikszakosok

Az MMA-tagok között vannak olyanok is, akik akár az MTA tagjai is lehetnének, sőt korábbi tagjelöltet is találni közöttük, másoknak sokoldalúságukról tanúskodó impresszív szakmai pályafutásuk van, például a korábbi főtitkárnak, Kucsera Tamás Gergelynek, aki 2019 óta már akadémikus is, jóllehet csak 2021-ben szerzett „szakirányú” PhD-fokozatot művészetfilozófiából. Tény, hogy volt egy másik, politikatudományi PhD-je még 2011-ből, és ez elég volt, hogy – tekintettel szakmai munkásságára – „művészetek” tárgyból habilitáljon a MOME-n 2019-ben.²⁵

Most nem Kucsera disszertációjáról van szó,²⁶ hanem a pécsi doktori iskoláról (DI), ahol azt tavaly májusban megvédte. Sajátos történetüket követni lehet a MAB információs rendszerében.²⁷ A 2002-ben alapított Filozófiai DI-ról ott az első nyom 2008-ból származik: ekkor a MAB elutasítja a DI további akkreditálását, mert a megkívánt minimum négy helyett csak két egyetemi tanári rangú törzstagja van. 2009-ben már van öt professzoruk, ezért a további működésnek nincs akadály. 2015-ben újra gond van: a korábbi hét helyett csak hat törzstagjuk van, ami miatt megint visszadobják a kérelmüket, de további kifogásaik is vannak, főleg a hiányosan és hibásan összeállított dokumentáció miatt. Egy évvel később még mindig csak hatan vannak a törzstagok, ezért az elutasítás magától értetődik. Rejtély viszont, hogy ha már van öt professzoruk, akkor miért nem tudtak melléjük még egy törzstagnak alkalmas más oktatót találni. De legalább már, mint a MAB írja, *„a dokumentumok informatívak, bár nem túl színvonalasak”*.

2019-ben végre megkapták a négy évre szóló akkreditációt, ám az indoklás meglepő háttérfolyamatokat fed föl. Megvan a tíz törzstag elvárt többsége, a hat professzor, a számok tehát rendben vannak. A szöveges értékelésből azonban kiderül, hogy első fokon a MAB elutasította az akkreditációt, azt csupán a MAB Plénuma fölött álló fórum fogadta el, lásd ezt a passzust:²⁸ *„Jelen határozat formai határozat, mely a MAB Felülvizsgálati Bizottságának (FvB) (...) a döntését jeleníti meg. A MAB FvB álláspontja szerint a minőségbiztosítási terv az önértékelési dokumentummal összhangban értékelendő. Utóbbi alapján a minőségbiztosítási terv elégséges és szavatós. Garanciát nyújt a doktori iskola magas színvonalú működésére. A képzési terv kapcsán a MAB FvB arra a megállapításra jutott, hogy az SZMSZ teljes körűen bemutatja a doktori iskola működését, melynek része a képzési terv is.”* Én a kezdetektől fogva részt vettem a MAB munkájában, illetve DI-vezetőként megtapasztaltam a működését. De olyan határozattal nem találkoztam, amely azt hangsúlyozta volna, hogy itt egy „formai”, vagyis nem tartalmi alapon nyugvó döntésről van szó, nem beszélve az FvB által szűkszavúan felülbírált további hiányosságokról.

A MAB a felsorolt 10 törzstag közül (Andrássy György, Bertók Rózsa, Boros János, Bús Imre, Kocsis Miklós, Somos Róbert, Szécsi Gábor, Tarnay László, Tassoni Luigi, Weiss János) csak *„Somos Róbert, Szécsi Gábor, Tarnay László, Tassoni Luigi és Weiss János megfelelését mondja ki. A MAB FvB megállapítja, hogy a*

törzstagság feltételeinek megfelel Andrassy György, Bertók Rózsa, Boros János, Bús Imre és Kocsis Miklós is.” A személyekkel szembeni kifogásokat a MAB mindig csak az érintettekkel közli, de a nyilvános adatbázisok segítségével könnyű megsejteni az okot: többnyire a filozófiai munkásság hiányát. Andrassy a nyelvi jogok ismert szakértője, Bertóknál túl szűknek találhatta az etikátörténetet és az etikatanitást mint szakterületet, Bús a neveléstudományban aktív, Kocsis pedig szintén jogász.

Végül, ami a megvédett értekezéseket illeti, a határozatban ez szerepel: „A MAB FvB által megismert és a beadványban felsorolt disszertációk mind magas színvonalúak. Bizonyos határokon belül a doktori értekezések színvonalának egyenetlensége minden doktori iskolára érvényes.” Nekem ez alapján nincs kétségem, mit kifogásolhatott a MAB szakmai testülete.

Hogy a háromtagú FvB, amelyben csak egy bölcsész ül,²⁹ minek alapján dönthetett a MAB Pléniummal szemben, nem tudom, de azt látom, hogy bármi volt is a motívuma, mára az is elévült, ugyanis a Filozófia DI ma érvényes adatlapján felsorolt alábbi törzstagok az eredeti listával alig vannak átfedésben: Andrassy György, Boros János, Bús Imre, Kocsis Miklós, Nagy Janka Teodóra, Nemeskéri Zsolt, Szécsi Gábor.³⁰ A MAB Plénium részéről jóváhagyott öt, mondjuk így: „valódi” filozófus közül négy már nincs jelen: Somos Róbert, Tarnay László, Tassoni Luigi és Weiss János. Viszont belépett két új személy, akikről 2019-ben az FvB sem tudott még: Nagy Janka Teodóra és Nemeskéri Zsolt. Az előbbi jogász, és kutatási területe ez: *jogi néprajz, jogi kultúrtörténet, szociális közigazgatás-történet, a szociális gondoskodás történeti formái*, az utóbbié pedig, aki közgazdász professzor, ez: *a munkáról vallott értékek kulturális és vallási összehasonlításban. A humán tőke szerepe a regionális fejlődésben*. Jóllehet a szabályok előírják, hogy törzstag csak az lehet, akinek van PhD-t szerzett hallgatója, Nagy Jankának ilyenje nincsen.

De ennek a DI-nak a legmeglepőbb tulajdonsága a „lakcíme”. Jóllehet a PTE-n nemcsak bölcsészkar van, amit hagyományosan *filozófiai* fakultásnak hívnak, hanem a karon egy vérbő filozófiai tanszék is, onnan azonban (ma már) egyetlen oktató sem tagja a Filozófiai DI-nek,³¹ a Filozófiai DI pedig nem a BTK-n, hanem a hányatott múltú vegyesen szekszárdi-pécsi illetőségű Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Karon található, melynek dékánja éppen a DI törzstagjaként is felsorolt Szécsi Gábor.³² A helyzet ilyenén alakulásáról keringenek történetek, de aligha tévedünk, ha az MTA Filozófiai Intézetének igazgatói székéből három viharos év után meglehetősen dicstelenül távozott Boros János jelenlegi DI-vezető szerepét sejtjük mögötte.

Az pedig már csak a szokásos magyar viszonyokat tükrözi, hogy Kucsera MMA-tag és volt főtítkár, valamint e minőségében az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézetének megalapítója egyik állandó társszerzőjét, Kocsis Miklóst (lásd fent) találta az MMK igazgatására a legmegfelelőbbnek, aki ott nemcsak Boros Jánosnak, hanem Farkas Attilának is a főnöke, és láss csodát, ők ketten voltak Kucsera tavaly védett doktori értekezésének az opponensei.³³

*

Hát így megy Magyarország előre, nem pedig hátra.

1 „Általánosságban, hogyha a magyar média-látképet megnézzük, akkor ez jelentősen különbözik a nyugat-európaiktól, méghozzá azért, a legnagyobb különbség az, hogy ez pluralista, a nyugati meg hegemonista. Tehát, ha a magyar sajtót nézik, a magyar rádiót és a televíziót nézik, és a közösségi médiát nézik, olyan sokféle vélemény van, olyan színes véleménykavalkád van, ami különbözik a nyugati társadalmakétól. Összességében azt mondanám, hogy a magyar média körülbelül 50 százaléka kereszténydemokrata, tradicionalista, konzervatív, a másik 50 százalék viszont progresszív, liberális, baloldali, és meggyász.”

<https://kormany.hu/beszedekek-interjuk/miniszterelnok/orban-viktor-valaszai-a-felmerult-ujsgajiroi-kerdesekre-20211222>

2 De ld. még ezt is:

<https://piacesprofit.hu/tarsadalom/miben-hasonlit-a-mai-online-media-es-a-nyolcvanas-evok-szamizdatja/>

3 <https://kormany.hu/innovacios-es-technologiai-miniszterium/schanda-tamas>

https://hu.wikipedia.org/wiki/Schanda_Tam%C3%A1s

4 Kekva, vagyis közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítvány.

5 https://mandiner.hu/cikk/20211228_schanda_tamas

6 „[A] baloldal egy internacionalista képződmény Magyarországon. Az egyetemek meg nemzeti intézmények, tehát a nemzeti szuverenitás, a nemzeti önismeret, öntudat, a nemzeti műveltség, a nemzeti kultúra letéteményesei az egyetemek. És mi nem is akarjuk, hogy ezek valami globalista, nemzeti karakterüket elvesztő intézményekké váljanak. Persze be kell illeszkedniük a nemzetközi térbe, ott kell versenyezni, de nekik magyar egyetemenként kell majd versenyezniük. És értelemszerűen, amikor majd ezeket az alapítványokat felállítjuk, és felkérjük a kurátorokat, akkor olyan embereket fogunk oda majd fölkelni – ez Palkovics miniszter úrnak a tisztje –, akik rendelkeznek ezzel a nemzeti szemlélettel. És ezért én nem tudok jó szívvel javasolni senkit sem ilyen kuratóriumba, aki egyébként egy internacionalista, globalista szemléletű ember. Mert akkor az egyetemeket is ebbe az irányba vinnék el. Tehát nagyon helyes és jó, hogy éppen most, amikor nemzeti kormányunk van, pontosan most állítjuk hosszú távon is egy kiszámítható pályára az egyetemeinket, mert ezek így megmaradnak a nemzeti érdek és a nemzeti gondolat körében.”

<https://kormany.hu/beszedekek-interjuk/miniszterelnok/orban-viktor-a-kossuth-radio-jo-reggelt-magyarorszag-cimu-musoraban-20210430>

Ideillik az alábbi idézet:

„T. Nemzetgyűlés! Nekünk vissza kell adnunk a legfelsőbb oktatást tudományos és nemzeti hivatásának. Éppen azért szeretném fixirozni azt, hogy mit várunk mi a legfelsőbb oktatástól. (...) Nekünk tudósok kellene, t. Nemzetgyűlés, akik elsősorban a magyar talajban, a magyar történelemben, a magyar lélekben kutassanak, akiknek az legyen a céljuk és feladatuk, hogy azt, ami a magyar földben, a magyar lélekben, a magyar történelemben kincs és értékes, azt derítsék fényre, azt fejlesszék tovább, azt mutassák meg a külföldnek. (Helyeslés.)

Nem olyan tudósok kellene nekünk, akiknek legfőbb céljuk, hogy idegenben keletkezett elméleteket erőltessenek rá a magyar nemzetre, hanem megfordítva, akik a magyar lélekből kitermelt igazságokat akarnak elismertetni a külfölddel. (Helyeslés és taps.) Nekünk, t. Nemzetgyűlés, tudósok kellene, akik ne a külföldet majmolják, ne külföldi divatot akarjanak ránk erőszakolni, hanem akik maguk csináljanak divatot itthon, a szépnek, az igaznak, annak az igazságnak a divatját, amelyet alapos tudományos módszerrel lehet ott felfedezni és amely igazság befogadására a magyar léleknél alkalmasabb nincs; különösen akkor, ha az magyar szívről, magyar írással, magyar nyelven adatik be.”

Haller István vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztése a Numerus clausus törvény vitájában, 1920. szeptember 25-én. (Nyáry Krisztián egy évfordulós posztja alapján)

https://library.hungaricana.hu/hu/view/OGYK_KN-1920_05/?pg=156&layout=s

7

<https://infostart.hu/interju/2022/01/04/stumpf-istvan-az-egyetemi-modellvaltas-a-magyar-versenykesseg-zaloga>

8 <http://arts.u-szeged.hu/hirek/szte-btk-2021-januar/prof-dr-szajbely-mihaly>

<http://arts.u-szeged.hu/hirek/szte-btk-2021-januar/prof-dr-szajbely-mihaly-210129>

9 <https://u-szeged.hu/sztechirek/2021-szeptember/szte-szenatusa?objectParentFolderId=19396>

10 A felszólalás egy másik jelentős gondot is elemez, az egyetemi bürokrácia elhatalmasodását.

<https://www.es.hu/cikk/2022-01-10/szajbely-mihaly/hozzaszolas-az-szte-szenatusanak-2021-oktober-25-i-ulesen.html>

11 <https://jelen.media/interju/nem-eleg-a-beremeles-bizalom-is-kell-2679>

12 <https://mediaklikk.hu/video/2021/12/09/libretto-2021-december-9/> (a 45. perctől)

13 Az eredetiben: „*fundações públicas com regime de direito privado*”:
<https://dre.pt/application/file/640244>

A Nova Egyetemet ld. itt: <https://www.unl.pt/en/nova/nova>

14 A „butikszak” kifejezés valamiért megragadhatott Stumpfban, mert újabb interjújában is ezt emlegeti:
<https://infostart.hu/interju/2022/01/04/stumpf-istvan-az-egyetemi-modellvaltas-a-magyar-versenykepesseg-zaloga>

A szóról a google nulla találatot ad, de értelme sincsen, mert az egyetemen nem butikok, hanem büfék vannak - ahova a lenézett „büfészakos” hallgató az órák helyett nyugodtan járhat, mert azok semmit sem érnek.

15 <https://www.es.hu/cikk/2021-12-03/kenesei-istvan/a-mi-megalvadt-strukturaink.html>

16
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1200387.KOR&searchUrl=/gyorskereso%3Fkeyword%3D387/2012.%2520%28XII.19.%29%2520Korm%25C3%25A1nyrendelet>

A Debreceni Egyetem ezért futott bele Mocsai Lajos díszdoktorsága kapcsán az emlékezetes „újratervezésbe”:

https://index.hu/belfold/2015/07/10/mocsai_lajos_a_nevelestudomany_diszdoktora lett/

17
<https://univet.hu/hu/2021/11/24/doctor-honoris-causa-tiszteletbeli-doktori-cimben-reszesult-rektorunk-prof-dr-sotonyi-peter/>

18 <https://doktori.hu/index.php?menuid=109&lang=HU>

19 <https://kormany.hu/hirek/diszdoktori-cimet-kapott-kasler-miklos-az-ujvideki-egyetemen>

20
<https://www.valaszonline.hu/2022/01/11/kiralyok-es-szentek-kiallitas-szekesfehervar-magyarsagkutato-nemzeti-muzeum-hatter/>

21 <https://mormost.hu/2020/03/11/o-is-morrol-indult-bogyay-katalin-eddigi-eletutja/>
<https://doktori.hu/index.php?menuid=109&lang=HU>

22 Kun Miklós indoklása: „Az adományozott címmel egy életpálya iránti elismerésünket fejezzük ki. A kommunizmus és a 20. századi politikai ideológiák és benne Magyarország sors történetének munkássága megkerülhetetlen alapvetés. A mai napig fáradhatatlanul kutatja a kommunizmus és hidegháború áldozatainak történetét. Nagy szerepet játszott „A kommunizmus fekete könyve” magyarországi kiadásában. Részt vett a Terror Háza Múzeum létrehozásában. Széleskörű egyetemi oktatói munkásságának 2017 óta része a Nemzeti Közzolgálati Egyetem is, Ludovika Szabadegyetemi előadásai intézménytörténeti jelentőségűek. A közmédiában és a publikációiban egyedülálló tudománynpszerűsítő munkát végez, melynek köszönhetően a rendszerváltás óta a magyar közvélemény és különösen a fiatalabb korosztályok izgalmas „történelemórákon” kapnak betekintést a 20. század és benne Magyarország rejtett történetébe.”

Szendró Péteré: „Az adományozott címmel szakmai és vezetői munkássága iránti elismerésünket fejezzük

ki. Három évtizede vezeti az Országos Tudományos Diákköri Tanácsot. Jelentősen hozzájárult a felsőoktatási tehetséggondozás és az Országos Tudományos Diákköri Konferencia intézményrendszerének megerősítéséhez, valamint a Nemzeti Közszolgálati Egyetem integrációjának támogatásához a tehetséggondozás országos rendszerében.”

<https://www.uni-nke.hu/egyetem/cimek-es-kituntetesek/tiszteletbeli-doktori-doctor-honoris-causa-cim>

23 <https://mta.hu/doktori-tanacs/az-i-osztaly-doktori-kovetelmenyrendszere-105325>

24

https://www.mma.hu/documents/10180/136342/Alapszabaly_2021.10.01-tol.hatalyos.pdf/58176494-5ffc-49f0-80e3-8841e41a7221

Ld. a 7., a 10. és a 11/B §-okat.

25 <https://www.mmakademia.hu/alkoto/-/record/MMA79606>

<https://magyarnarancs.hu/belpol/az-akademia-buszkesege-96399>

26 Bár ajánlom megtekintésre ezt többnyire a szerző saját főszerkesztésében kiadott folyóiratában vagy az MMA által publikált írásaiból összegereblyézett vegyes tartalmú művet, de legalábbis a tartalomjegyzékét:

<https://pea.lib.pte.hu/bitstream/handle/pea/23985/kucsera-tamas-gergely-phd-2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Nem gondolom magamat a művészetfilozófia szakértőjének, de például Richard Taruskin akadémikusi székfoglalóját inkább ítélném oda tartozónak. Igaz, azt nem az MMA-n, hanem az MTA-n tartotta, ld. *Studia Musicologica* 58, 2017, <https://akjournals.com/view/journals/6/58/3-4/article-p301.xml>

27 <http://tir.mab.hu/>

28 https://doktori.hu/index.php?menuid=191&lang=HU&di_ID=122#

29 Maróth Miklós (elnök), ld. <https://www.mab.hu/mab-szervezet/>

30 <https://doktori.hu/index.php?menuid=189&lang=HU&tip=TT&diID=122>

31 <https://btk.pte.hu/hu/taxonomy/term/84>

32 https://adminisztracio.pte.hu/kulturatudomanyi_pedagoguskepzo_es_vidекfejlesztési_kar
<https://kpvk.pte.hu/hu#container>

33 <https://www.mma-mmki.hu/kutatointezet/kutatok/>

Kucsera és Kocsis kapcsolatához ld. ismét ezt:

<https://magyarnarancs.hu/belpol/az-akademia-buszkesege-96399>

valamint ezt: <http://nol.hu/kultura/ennyibe-nem-kerulhet-egy-kerites-1518751>